

עין משפט נר מצוה

י"א מ"י מ"ו מהל' עבדים הל' ד ע"ש:

י"ב ב מ"י ש"י הלכה ח: י"ג ג ד מ"י שם פ"ו הל' ה: י"ד ה מ"י פ"ד מהלכות תמורה הלכה ג:

פ"ו ר' מ"י פט"ו מהל' מעה"ק הלכה פ: פ"ז מ"י פ"ב מהל' תמורה הלכה ד:

תורה אור השלם

- אם אדוניו יתן לו אשה וקדשה לו בנים או בנות האשה וקדשה תהיה לאדוניה ודא יצא בגפה: שמות כ"ד

מוסף רש"י

מיד רבו שאינו שלו. דכיון דעבד חליה במורת שחרור, שלם מני מני מיורי (גיטין כג.), ולא מיד רבו שני. אס שניהם גט חס אחר (שם וקדושין כג.) דיד עבד כיו דבו דמי ונפשיהו גט בירו לא אף גט בשרשותו, ואפי"ו דעבד מקבל גט לעצמו, הנה הוא גיטיו ודו דאס כהנא, דשחרורא דדיניה הוא, אכל לאחריה לא (גיטין שם). האומר לטפסחתה. משכנה, היא את בת חורין. גטנ שחרור זכ, ויולד עבד וילדה כמות. משחרר, קדליף כמפלה שנאמר האשה וילדה היתה לאדוניה, כן עשאה לאדוניה הולד עבד לאדוניה, אף אשמה לאדוניה אף הולד לאדוניה (קדושין סו.). מאי תלמודא. היכא שמעיתן דהאי קרא דבריו קיימתן (שם). אין נאכלת אלא לוכדי כהונה. כיון טעמא, אף מלקא דעתן דנפשיהם בהמה משכנות עסקין, דאי בנפריש ריקניה ומתעבדה דכילי עמלא הואיל ומתא אימיה הוא דקדיש חולין הוא, דוהיה קדיש בחיובין קדושין, כסכן עולין ולא כמני אמן (רש"י גי.). בהוייתן הן קדושים. רחא ע"ל פ"א ד"ה בחייבין, בשבא הקדש. בשנא שהשניה הקדש נאכר שוקדס (נחמה פ. מהמ"ח.). הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים. שבעה בהמה חולין אכל שמים, אסת עולת האשת שלמים ואמר הכי זו תמורת עולה תמורת שלמים, הרי זו תמורת עולה. תפס לשון ראשון ואין קדושה מלה דקדושה (נחמ"ס ז.) דלית ליה ל"י מחיר תפס לשון ראשון (ב"ב ג.). והואיל לא אפשיד לקרות שני שמות באחת. והאיכא להקדיש זה אחר זה (נחמ"ס ז.) וכל כחולו הוליד זה אחר זה (נחמ"ס ז.) דבריו קיימים. ותרעה עד שתתאכל ותמכר ויפיה בדמי מתיא עולה ודמיא מתיא שלמים (נח"ס פ.) נחמ"ס טו.

שינויי נוסחאות

א] עבדו [ולא] למרות דגירטו ודו: ב] ק"ל קנה ועשה במקנה לה אחר נאכלתו ויפיה ודו: ב] קן היא גבי' (נ"ח) ב] נאכלת אלא אי אמרת שיהי משוייר אלא ודאי לאו (נ"ח) ב] נאלין דרבנן שהעבד (נ"ח) ב] על דיד עבד כיד רבו דמי (נ"ח) ב] רבנא קרא אמר (נ"ח) ב] הלא הלא קהל לבי יוסי הגלילי קאי דקמי ר' (נ"ח) ב] האלוהים קאי האשה לאדוניה אף וילדה לאדוניה (נ"ח) ב] ויוסי הגלילי כנס אי שירו אינו משוייר ורבנן כברי אם שיייר משוייר (נ"ח) ב] דכ"ש: אינו שיייר ומתא והנה היטי עמי' דר"ה הגלילי דמנח קרא ע"י לאדוניה למת. אלא ודאי נמחק (נ"ח) ב] מנח: ס"א דמי חלה השותף כי ותנא אידך (נ"ח) ב] וילדה חלה (נ"ח) ב] אף ברה פליגי דת"ק דקא משוייר לעובר באימה סבר אם שיייר משוייר ותנא בתרא דלא משוייר לעובר באימה סבר שיייר אינו משוייר (נ"ח) ב]. מתקף.

כל הפקדים טעים על מ"י ורסוסו או המתקף למעלה ג"כ מיד אחר אחר י"י הפריש מטאת מעובדת וילדה כי, ממני ר"א עד אמר ר' טעמא כי, מתקף לה רבנא ממאי כי אמר ליה רב המנוח כי ווא"י מתנימין כשהפריש בהמה ולבסוף נתעבדה ובי קאמר ר"י כשהפריש בהמה מעובדת דאס שירו לולד משוייר ווא"י אפילו חסלה ממני' שהפריש בהמה מעובדת תנא דמתני' סבר ולוי קדיש' כמני אמן הן קדושים ולא קאס כקדושהיה לאדוניה וי"י סבר וילד קדשים וחיובין הן קדושים הואיל וכן אס שירו משוייר, אימיהיה האומר נאפשמו היה את שו חורין ולכן עבד כי עד משוס שנאמר כי, שנאמר למאן אליהם לרננן פשיטא הכי אימא דגט נאפשי הוא דוקא וילדה לא עבד שיהי, ועוד אי נמי וזי לא הית לך יד, ועוד ארבעה קרא קשיא לה לרבנן, אמר רבא שנאמר לר"י הגלילי אלאה לר"י הגלילי אס שיייר אלוט משוייר, אמר לך ר' יוחנן בעלמא אף סבר ר"י הגלילי אס שיייר משוייר והכא (קרא) אשכח ודס, וימיני' האומר נאפשמו היה את פסעה כי מיובעה דר"י מיובעה, נומא כמנאי מני חלה השותף כי ותנא אידך כי לא הני מנאי כהא פליגי כי ווא"י כי מתקף לה כי ואלא אמרת ממאי דאס שיייר משוייר. אכל רש"י לא גרים כן (נ"ח) ב]. ויוסי קמיה. ועל מיווד דר' יוחנן נרסס קן למעלה להורות כי לר"י הוא יתר ורואי למחקן (נ"ח) ב]. [א] כדבור דמי ווא"י (נ"ח) ב]. [א] קמ"ל: ב] מתנאי' (נ"ח) ב]. הרי עיינוי הוא דקמעיין (נ"ח) ב]. קמ"ל: ב] מתנאי' (נ"ח) ב]. [א] השחרור בידו הדואל. חות מ' נמחק (נ"ח) ב]. [א] הגלילי דמשמע דהולדות (נ"ח) ב]. דמיהא הא מיובעה (נ"ח) ב]. [א] אלא נמי פירלא (נ"ח) ב]. [א] הרי זו תמורת עולה בלבד: תרייתו כרשי'. ותמכר ותביא בדמי חצייה תמורת עולה וכדמי חצייה תמורת שלמים:

בה:

דתנא קמא סבר אם שיייר משוייר. וכיון דאי צעי למשייירה ולמיעבדה חולין הרשות בידו אלאה בהמה כחנפי נפשיה היא וא"כ כי מקדיש ליה לאימיה כחטאת חל נמי קדושת פיו על הולד והוי נמי חטאת ומשוס הכי אינה נאכלת ותנא כתרסא סבר שיייר אינו

משוייר אלא כירך אמו הוא וכי מקדיש ליה לאימיה הולד קדוש מטונה דאס כשאר ולדות קדשים ולא מקדושת פיו ומיהו כי שטעה לאימיה ומנא צה ולד כן ארבעה מי אינו קדוש דכחיימו דוקא הוא דקדושת חיה שלא היה לו היייה לא קדוש ומש"ה קאמר דנאכלת לכל אדם דאי שיייר משוייר מיד דאקדיש ליה לאימיה מחול נמי קדושת פיו על הולד והקסה מורי הרמ"ר דצמתני' מנן היא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים ופרש"י ענה דלא שייך למימר דחיימתן הן קדושין בהקדיש' מעובדת אלאה אינו יכול לשנות הולד יח דמטונה דאס קדיש מיד יוחנן דאמר שיייר משוייר וצעי למימר דאית ליה להאי ממני' שיייר אינו משוייר ואפ"י אינו יכול לעשות הולד בחולין ואי חולין הוא כדאמר הכא למ"ד שיייר אינו משוייר אמאי אינו יכול להקדיש אלא צעולה ותיקן דל"ל מ"י דקדושת האס מוקי לה כהני דלא מנ"י לאקדושי בקדושה אחרת אלא מיד שיוול מחול עליו קדושת האס מיהו חולין הוא עד שיוול ואי שסט לאימיה כמון כך הולד נאכל כלל אדם ואע"ג דבירשא דמתני' מנן אס נקצה וצחי שלמים ואוקיימנא בגמ' דבהמה קדשים אלאה יכול הוא לשנות הולד בקדושה אחרת הוהא דהקדישה בחולין נתעבדה איירי כדפרישית ברש' שמעמין ונרץ לחלק בין הקדישה מעובדת להקדישה ולבסוף נתעבדה ויש ספרים דגרסי איפכא ת"ק סבר שיייר אינו משוייר וחלה קדושה על הולד מטונה דאס מיד לפיכך אינו נאכל ותנא כתרסא סבר שיייר משוייר והוי הולד חולין ומש"ה קמני דנאכל לכל אדם ואין אנו יכולין להעמיד דניהי נמי דלא חולין קדושת האס על הולד למ"ד שיייר משוייר מ"מ תיחול עליה קדושת פה האדם כדמתן צמתני' היא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים ועוד היכי מנינו למימר לת"ק דשיירו אינו משוייר כא ב"ק (לעיל דף י.) גבי פלוגתא דרב פאל ור' יוחנן דקדושה חלה על העוברין מיימי הני ג' ברייתא דהנא למימר כמנאי וא"כ ע"כ היא דאניה נאכלת צעי לאוקומי כר' יוחנן ואיהו סבר דשיירו משוייר אלא ודאי

גירסת רש"י עיקר:

ואת אמרת טעמא דר' יוחנן משוס דסבר **אדם מתכפר** בשבא הקדש. מיהא דסבר משמע דאית ליה לרבי יוחנן אף אדם מתכפר בשנא הקדש וצפ' כתרסא דכרימות (דף כו.). פ' מיעבדא ליה ר' אלעזר לר' יוחנן אי מתכפר בשנא הקדש או לא אמר לו כנה [נ]אשנים [נ] דגל וז פנינו ועדיין לא דע אי מתכפר בשנא הקדש או לא אלאה דס"ל דמתכפר ונרץ לחלק בין שנא הקדש דמדה לשנא הקדש דמטאת והכא כחטאת [נ]: **לא** נצרכה [נ] שאמר תוך כדי דיבור.

א' פי' כדי שאלה [שלוס] תמליד לרב שלוס עליך רבי דהא לַדקדק"ל (ב"ב קי.) מון כדי דיבור כדיבור דמי והיינו כדי שאלת רב לתמליד פ':

מתנאי' יס הרי זו תמורת עולה. דר"מ אית ליה תפוס לשון ראשון: ב' שתתאכל ותמכר ויביא בדמי חצייה תמורת עולה וצדמי חצייה תמורת שלמים. ובהכי עסקינן שהיו לפניו עולה ושלמים כשהמיר את זו צהן:

ביצד מערימין פרק חמישי תמורה

המשחרר חלי עבדו. קנה לחציו והוי חציו כן חורין ואע"פ שלא שחררו כולו יש לו יד לקבל את גיטו דגיטו וידו חצין כהנא: **אלא אי אמרת אס שייירו משוייר.** אס שחרר האס ושייר הולד משוייר הוא לעבדומו אלאה צ' גופים ניניהו אמאי וכתה לו הויס כעבד המקבל גט שחררו לחצירו מיד רבו שלו ששניהם עבדים לאיס אחד ואין חצירו משוחרר שהרי הרב לא השליך גט השחרור [א] מידו דהואיל ותננו לעבדו כמי שנמנו צמפוסמו דמי: **דעניא נאלין הדברים כו' מיד רבו של חצירו שאינו רבו שלו.** דלגבי ההוא גברא יש לו יד לעבד זה שהוא שליח לקבל את הגט הואיל וזה אינו רבו: **ולדה כמות.** משוחרר: דצדיו קיימין. והולד עבד: **קרא מאי תלמודא לרבנן.** קרא משמע טפי כר' יוסי הגלילי יס דהולדות הולכין אחר האס: **ואינו יכול** אלא ירך אמו הוא ומש"ה יאס למירות כמות: **והכא היינו טעמא.** דר' יוסי הגלילי דצהדיא גלי צה קרא ולאו משוס דירך אמו הוא אלא גזירת הכתוב הוא גבי שפחה: **השועט אס הפטאס.** קס"ד שהקדישה מעוברת: **מאי לאו כהא פליגי דס"ק.** דמשוי ליה תורת חטאת קסבר אס שייירו משוייר וכיון דחשיב כבהמה כחנפי נפשה כי לא שייירה ויחסן חיילא עליה קדושה צנטן: **ותנא כתרסא.** דמשוי ליה תורת חולין סבר אס שיייר אינו משוייר דלא חשיב כבהמה כחנפי נפשה אלא ירך אמו הוא ותממת אמו הוא דקדיש כשאר ולדות קדשים וההיא קדושה לן ולדות קדשים צמיתין הן קדושין ולא קודס: **אמר לך ר' יוחנן דכ"ע.** אי בהקדישה מעוברת עסקינן ודאי אס שיייר משוייר וכי לא שיייר קדוש הולד כחטאת גמורה אכל בהקדישה ולבסוף נתעבדה פליגי ובהא פליגי דמר סבר צחיימתן ומר סבר צמעי אמן: **כאן בהקדישה ולבסוף נתעבדה וכו'.** ודכ"ע צחיימתן קדושין ולא צמעי' אמן וכן דקמני קדושין כחטאת דנתעבדה ולבסוף הקדישה דכ"ע אס שייירו משוייר וחשיב למיקדש כחנפי נפשיה והני מנאי לא פליגי מיני: **מתקיף לה רבא.** אהא דמוצינן ליה לר' יוחנן מאס הימה מעוברת וכתה לוומוקמינן ליהצמיתוצחא: **מאן לימא לן דטעמיה דר' יוחנן משוס דאס שייירו משוייר.** דקמיהו יג תיובצאס: **דלמא טעמא דר' יוחנן.** דאע"ג דמכח אימיה קדיש לא אזיל למיתה דאדס מתכפר בשנא הקדש וכי אזיל ולד מוטאת למיתה היכא דלא רחא להסתכפר צו אלא כאלמו: **אי"ל רב המנונא.** לא מניא אחרת דטעמיה דרבי יוחנן לאו משוס דאס שיייר משוייר דודאי משוס הכי הוא דרבי רבא אלעזר דלוצביה לר' יוחנן לעליס) מהיא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים: **פלמיהיה דרבי יוחנן הוא וקמיה הוה ישיב.** ואותציה ולא אהדר ליה רבי יוחנן האי שיעינאי דלימא ליה אנה יז סצירא לי דמכח אימיה קדוש ולא מחמתיה דנפשיה וטעמא דדידי משוס דאדס מתכפר

בשנא הקדש: **אם משאמר הרי זו שלמים נמלך כו'.** פ' פשיטא ולדן שלמים אלא כל אימת דבעי מיומלך אמר רב פפא לא צ' נצרכה אלא שאמר בתוך כדי דיבור מהו דתימא תוך כדי דיבור כדיבור י"ו והאי [ב] עיינוי הוא דקמעיין (נ"ח) ב]. קמ"ל: ב] מתנאי' (נ"ח) ב]. הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה דברי רבי מאיר י"ו אמר רבי יוסי יאם לכן נתכוין תחלה הואיל ואי אפשיד לקרות ב' שמות כאחת דבריו קיימים ואם משאמר תמורת עולה נמלך ואמר תמורת שלמים' הרי זו תמורת עולה: גמ' צנצח הקדש: **אלא כל אימא דבעי מיומיל.** צמתני' (נ"ח) ב]. צבור לבי דצור. כדי שאלת שלוס רב לתמליד ואמרי לה תמלמיד לרב (ב"ב עג.):

קמיה. וקא מותיב ליה היא שלמים ולדה עולה (תמורת שלמים דולד): **ולא אהדר ליה** האי שניא ר' סבאלא אלא א"ל ב' מינה דההיא כו: **ואת אמרת ב'.** אלא מרלא אהדר ליה הכי ש"מ דטענ דר' יוחנן משוס דאם שיייר משוייר הוא: מתני' ה"ו תמורת עולה ותמורת שלמים ה"ו תמורת עולה דברי ר"ס. דקסבר תפוס לשון ראשון: ר' יוסי **אומר** אס צאן נתבוןן מוחללי. שתחא תמורת שניהם איצ"ג ולא אמר ה"ו תמורת עולה ושלמים אלא אמר ה"ו תמורת עולה (ותמורת שלמים) שלמים הואיל ואם אפשי כו: דבריו ותוכרי וביא בדמיה בחצין תמורת עולה ובחצין תמורת שלמים: **אם משאמר תמורת עולה ואחר כך נמלך ואמר ב'.** הרי זו תמורת עולה בלבד: תרייתו קרשי'. ותמכר ותביא בדמי חצייה תמורת עולה וכדמי חצייה תמורת שלמים:

ה' ר' רש"י לא גרים כן (נ"ח) ב]. [א] יוחנן משרש דאס (נ"ח) ב]. [א] המנונא. ס"א מני מנא קמא דרב ה"ו ולד שלמים ואמר ליה מני ה"ו שלמים (כמות) טפל לה: **רש"י ד"ה כהנא'** הרי זו תמורת עולה. ג"א ברש"י כ"י ה"ג האומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים אלא אמר ותמורת ובגן שהיו לפניו שתי בחמות א' עולה וא' שלמים והביא בחמה של חולין ואמר הרי זו תמורת עולה וכר דברי ר' יוסי, ובריו קיימים וכר' כמו שר' דכרס' עד ודמי חצייה תמורת שלמים, גמר' ור' יוסי קסר אי אימאי וכר' ככתוב בדפוס:

מקובצת

שיטה פסחתי (ב"ב ע"ב ע"ב) אבל רש"י ד"ל גריס לה הכא, וצ"ע סוגיא דפ' מרובה ע"ש. והרמג"ה גריס לה לקמן: **רש"י ד"ה אינו משוייר אלא ירך אימו הוא ומש"ה יצא לחירות כמות.** גליון חיומה מ"מ הן כמשחרר חצי עבדו ודא קנה רק חצי, וי"ל כיון דמשחרר האם הולד (כמות) טפל לה: **רש"י ד"ה כהנא'** הרי זו תמורת עולה. ג"א ברש"י כ"י ה"ג האומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים אלא אמר ותמורת ובגן שהיו לפניו שתי בחמות א' עולה וא' שלמים והביא בחמה של חולין ואמר הרי זו תמורת עולה וכר דברי ר' יוסי, ובריו קיימים וכר' כמו שר' דכרס' עד ודמי חצייה תמורת שלמים, גמר' ור' יוסי קסר אי אימאי וכר' ככתוב בדפוס:

מסורת הש"ס

א] גיטין כג. ע"ש מנא: ע"ש מנא: ע"ש. [א] מולין נה. וס"ק. א] גיטין כג: [א] קדושין כג. [א] שני מוס' סנהדרין פ: ד"ה עבד כי דרי"ה לא גרים ליה (ס"א) קדושין סט, ו] לעיל. א] [א] שני מוס' זבחים דף לה ע"ה ד"ה פילג ש"מ. [א] [א] זבחים קיד. וס"ק. [א] שני מוס' זבחים דף לה ע"ה ד"ה אף. ש"מ. [א] [א] נמכות פ. פא. כרימות סו. [א] [א] צ"ק עה. [א] [א] צ"ק עג. [א] [א] זבחים ל. צ"ק עג: דגדים סט: נער מוכר פלוגתא דר"מ ור"י בגלדים סו. [א] [א] שני מוס' נמכות פא ע"ב ד"ה תודה. ש"מ. [א] [א] ש"מ. [א] [א] מ"י מו"ט פ"ו מדמאי מ"ו. ג' מהרש"א. [א] [א] צ"ק מוס' נמכות דף עט ע"ב (לפטנ פ. ד"ה מאי קמ"ל. ש"מ. [א] [א] ע"י רש"ק. [א] [א] ור"ה להדא בגמ' צ"ק עג. [א]

הגהות הב"ח

א] גמ' דמ"ק סבר שיייר משוייר ומר סבר שיייר אינו משוייר: (רש"י ד"ה כמון כו' ג"כ ע"ב צ"ק עג: ע"ש:

גליון הש"ס

גמ' ותיוברתא דרבי יוחנן תיורבאת. עיין צ"ק דף מו ע"ה מוס' ד"ה מנאי: שם תני גמ' אין נאכלת. עיין זבחים דף לה ע"ה מוספות ד"ה פניול:

הגהות הגר"א

[א] גמ' דמ"ק כו. גרש"י לסיק: [ב] שם והאי עד דקמקינן. כ"ל דליג (ש"י מ"ל פט"ו מהל' מעשה הקרבנות):

רבינו גרשום

והתניא גריאן דברים שהעבד מקבל נפשו של חברו מיד רבו של חברו. וכיון דליתיה עבדו של נותן חגט הולכך יכול לקבל ממנו וזוכה בו לחברו: **אבל לא** מיד רבו של צעפוי. לצורך חברו אם היו שניהם של אדון אחד משוס דיד עבד כיד רבו דמי דמה שקנה עבד קנה רבו ואי אמרת אם שיייר משוייר ועובר לאו ירך אמו הוא אי"כ לא נעשה כחוקה לה אחד מאבריה ואמאי זכתי לו לא מרוא אם היתה עוברת וכתה לו ש"מ דעובר ירך אמו הוא וקשיא לר' יוחנן: משוס שנאמר האשה וילדה. כלומר (שהרי) הדולד הולך אחר האשה והרי הוא כמות: **מאי ת"ל דרבנן.** כלומר מה ראייה הוא הכחוב לרבנן אדרבה קשיא להו אלא לר' יוסי אדרבה מסייע: **מאי לא תנאי** היא ב'. כיון כחצאזו חי: **אינו נאכל** אלא צ"כיי בחונת ב'. כלומר שיש פליו כל דין חטאת: **מאי לאו ברהא פליגי** דת"ק סבר אם שיייר אינו משוייר: **אין נאכל** דרבי אמר: ותנא בתרא סבר אם שיייר צעופי. שאם רצה להקדיש לו בפני עצמו לשם אחר אחו היה יכול ולאוי ר'י אמו הוא ולא הוי דינו כאמו. וא"ד איפכא דת"ק סבר אם שיייר משוייר דיכול להקדישו בפני עצמו לחטאת הולכך ידנו כחטאת ואידך תנא סבר אם שיייר אינו משוייר: ואביביתא **אימא** אף קשיין. הא דמשויי ליה דינו כאמו מיירי דנתעבדה ולבסוף הקדיש. כיון דהיה יכול להקדישו עובר לחוד ואימיה אחוז שי לו דין חטאת: ואידך תנא דלא משויי דינו כחטאת מיירי בהקדישה ולבסוף נתעברה. כיון דבשעת הקדש ליכא עובר דמצי מקדיש ליה הולכך לא הוי דינו כאמו: **ל"שא** היינו טעמא דר' יוחנן, דאמר רבה בה מתכפר רצה בילד מתכפר דאדם מתכפר בשבא הקדש. דהיינו ולר' **אי"ל רב המנונא** ר' אלקעזר תלמודא דר' יוחנן הוה ויתבי

קמיה. וקא מותיב ליה היא שלמים ולדה עולה (תמורת שלמים דולד): **ולא אהדר ליה** האי שניא ר' סבאלא אלא א"ל ב' מינה דההיא כו: **ואת אמרת ב'.** אלא מרלא אהדר ליה הכי ש"מ דטענ דר' יוחנן משוס דאם שיייר משוייר הוא: מתני' ה"ו תמורת עולה ותמורת שלמים ה"ו תמורת עולה דברי ר"ס. דקסבר תפוס לשון ראשון: ר' יוסי **אומר** אס צאן נתבוןן מוחללי. שתחא תמורת שניהם איצ"ג ולא אמר ה"ו תמורת עולה ושלמים אלא אמר ה"ו תמורת עולה (ותמורת שלמים) שלמים הואיל ואם אפשי כו: דבריו ותוכרי וביא בדמיה בחצין תמורת עולה ובחצין תמורת שלמים: **אם משאמר תמורת עולה ואחר כך נמלך ואמר ב'.** הרי זו תמורת עולה בלבד: תרייתו קרשי'. ותמכר ותביא בדמי חצייה תמורת עולה וכדמי חצייה תמורת שלמים:

ה' ר' רש"י לא גרים כן (נ"ח) ב]. [א] יוחנן משרש דאס (נ"ח) ב]. [א] המנונא. ס"א מני מנא קמא דרב ה"ו ולד שלמים ואמר ליה מני ה"ו שלמים (כמות) טפל לה: **רש"י ד"ה כהנא'** הרי זו תמורת עולה. ג"א ברש"י כ"י ה"ג האומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים אלא אמר ותמורת ובגן שהיו לפניו שתי בחמות א' עולה וא' שלמים והביא בחמה של חולין ואמר הרי זו תמורת עולה וכר דברי ר' יוסי, ובריו קיימים וכר' כמו שר' דכרס' עד ודמי חצייה תמורת שלמים, גמר' ור' יוסי קסר אי אימאי וכר' ככתוב בדפוס:

ותיוברתא דר"י תיובצא. גליון חיומה לימא רבי יוחנן אנה דאמרי כר' אלעזר דאמר (רבי שמעון דאמר) ולד עצמו יקרב פסח' ב' ואלו קדשים (ר' טע"א) ומוקמינן כבהמה מעוברת ועובר לאו ירך אמו ואם שיייר משוייר, וצריך לומר דהתם מפרש נקבה לפסחו דלא מצי חייל על האם אומרינן דכיון דמצי חייל אורז משוייר הוא כר' שחול חובתו, אבל הכא דמצי חייל חובתו על האם אם אין משוייר לגמרי בעלמא לא אמרי ליה הכא. לשון הר"י ד"ל בגליון: **גליון איצ"ג דאמר** בסמוך תנאי היא מ"מ איתותב מהחיא דאם וכתה לו. ע"כ: **ש"פשא** ולדן שלמים. גליון ההאכ"פ ור"ת גריס היא פשיטא לקמן אמנותינן דאם משאמר תמורת עולה נמלך כר' ופריך פשיטא, וכן משמע במרובה